

Banca centrala a majorat dobânda cheie la 5,50% pe an

Consiliul de Administratie al Bancii Nationale a României (BNR) a hotărât vineri majorarea ratei dobânzii de politica monetara la nivelul de 5,50% pe an, de la 4,75% pe an, începând cu data de 8 august 2022, informeaza banca centrala.

De asemenea, BNR a majorat rata dobânzii pentru facilitatea de creditare (Lombard) la 6,50% pe an, de la 5,75% pe an, si a crescut rata dobânzii la facilitatea de depozit la 4,50% pe an, de la 3,75%.

Pastrarea controlului ferm asupra lichiditatii de pe piata monetara si mentinerea nivelurilor actuale ale ratelor rezervelor minime obligatorii pentru pasivele în lei si în valuta ale institutiilor de credit sunt alte decizii luate vineri de CA al BNR pe probleme de politica monetara.

Conform BNR, rata anuala a inflatiei a continuat sa creasca în luna iunie, dar într-un ritm încetinit, asa cum s-a anticipat, urcând la 15,05%, de la 14,49% în luna precedenta, în principal sub influenta noilor scumpiri ale alimentelor procesate si combustibililor, partial contrabalansate de scaderea preturilor LFO (legume, fructe, oua, n.r.).

Pe ansamblul trimestrului II 2022, rata anuala a inflatiei s-a marit mai mult decât în trimestrele precedente (de la 10,15% în martie) si peste asteptari. Cea mai mare parte a cresterii a fost determinata din nou de componente exogene ale IPC, cu precadere pe seama scumpirii consistente si peste asteptari a energiei electrice si gazelor naturale, în contextul modificarii în luna aprilie a caracteristicilor schemelor de plafonare a preturilor, precum si al mentinerii la valori ridicate a cotatei internationale. Influenta aditionale au venit, potrivit BNR, de pe segmentul combustibililor, ca urmare a ascensiunii cotatei titeiului, pe fondul razboiului din Ucraina si al sanctiunilor asociate, dar si ca efect al întaririi dolarului SUA în raport cu euro.

Rata anuala a inflatiei CORE2 ajustat a continuat sa-si accentueze trendul ascendent în trimestrul II 2022, urcând de la 7,1% în martie la 9,8% în iunie, usor peste nivelul prognozat, în principal sub influenta unor noi cresteri ale preturilor alimentelor procesate. Astfel, evolutia componentei continua sa reflecte efectele majorarilor ample ale cotatei materiilor prime, prioritar agroalimentare, si ale costurilor crescute cu energia si transportul, alaturi de influentele blocajelor în lanturi de productie, potentate de cotele înalte ale asteptarilor inflationiste pe termen scurt, de manifestarea unei cereri reprimite pe anumite segmente, precum si de ponderea însemnata detinuta în cosul de consum de produse alimentare si de cele importate.

Rata medie anuala a inflatiei IPC si cea calculata pe baza indicelui armonizat al preturilor de consum (IAPC - indicator al inflatiei pentru statele membre UE) au crescut în luna iunie la 9,3% si la 7,9%, de la 6,5%, respectiv 5,6%, în martie 2022.

Noile date statistice reconfirma cresterea ampla a activitatii economice în trimestrul I 2022, cu 5,1% fata de trimestrul IV 2021. Evolutia a implicat o crestere relativ moderata a excendentului de cerere agregata în acest interval, subliniaza BNR.

În acelasi timp, institutia mentioneaza ca se reconfirma cresterea dinamicii anuale a PIB în trimestrul I 2022, la 6,4%, de la 2,4% în trimestrul precedent. Plusul de ritm a fost determinat, în principal, de consumul privat, dar pe seama altor subcomponente decât cumpararile de marfuri si servicii - care si-au diminuat considerabil avansul în termeni anuali, inclusiv pe fondul unui efect de baza - iar aportul secundar a fost adus de variatia stocurilor. O contributie notabila a venit si din partea formarii brute de capital fix, ca efect al redinamizarii consistente, fata de aceeaasi perioada a anului trecut, atât a investitiilor nete în utilaje (inclusiv mijloace de transport), cât si a

construcțiilor noi. Totodată, exportul net a continuat să acționeze în sensul ameliorării creșterii economice - aportul său la dinamica anuală a PIB redevenind pozitiv pentru prima dată în ultimii 5 ani, în condițiile în care creșterea ritmului anual al volumului exportului de bunuri și servicii l-a devansat pe cel al volumului importului. Soldul negativ al balanței comerciale și-a reaccelerat însă creșterea în termeni anuali, pe fondul evoluției relativ mai nefavorabile a preturilor importurilor, iar deficitul de cont curent și-a accentuat considerabil trendul de adâncire în raport cu perioada similară a anului trecut, inclusiv ca urmare a deteriorării puternice a soldului balanței veniturilor primare.

Potrivit BNR, cele mai recente date și analize indică o cvasi-stagnare a activității economice atât în trimestrul II, cât și în trimestrul III al anului curent, sub impactul războiului din Ucraina și al sancțiunilor asociate. Evoluția PIB din trimestrul II implică o scădere considerabilă a dinamicii lui anuale în acest interval, dar în condițiile creșterii robuste a consumului privat, inclusiv pe seama unui efect de bază.

Relevante din această perspectivă sunt reaccelerarea în perioada aprilie-mai a creșterii anuale a comerțului cu amănuntul și a serviciilor prestate populației, contrabalansată doar în mica măsură de scăderea amplă, până la o valoare marginal negativă, a dinamicii comerțului auto-moto. În schimb, producția industrială și-a reamplificat contractia anuală, volumul comenzilor noi în industria prelucrătoare a scăzut față de perioada similară a anului trecut, iar volumul lucrărilor de construcții noi și-a cvasi-stopat creșterea în termeni anuali. În același timp, importurile de bunuri și servicii și-au accelerat semnificativ creșterea anuală în primele două luni ale trimestrului II, probabil inclusiv pe fondul evoluției nefavorabile a preturilor externe, ceea ce, coroborat cu temperarea de ritm a exporturilor, a condus la cvasi-dublarea dinamicii anuale înalte a deficitului comercial față de media trimestrului I. Deficitul de cont curent și-a redus totuși semnificativ avansul în termeni anuali față de primele trei luni ale anului, în condițiile ameliorării soldului balanțelor veniturilor, inclusiv cu aportul fondurilor europene de natură contului curent.

Efectivul salariatilor din economie a continuat să crească în ritm susținut în aprilie-mai, aproape exclusiv pe seama angajărilor din sectorul privat, iar rata somajului BIM și-a prelungit scăderea, până la 5,3% în iunie, rămânând totuși ușor peste valorile pre-pandemice. Deficitul de forță de muncă și-a stopat însă creșterea neîntreruptă din ultimii aproape doi ani, iar intențiile de angajare pe orizontul de trei luni s-au redus ușor, în condițiile unor evoluții mixte la nivel sectorial, justificate probabil de efectele și incertitudinile generate de războiul din Ucraina și de sancțiunile instituite.

Pe piața financiară, principalele cotații ale segmentului monetar interbancar și-au accelerat ascensiunea în perioada recentă, sub impactul majorării ratei dobânzii de politică monetară din luna iulie și al controlului ferm exercitat de banca centrală asupra lichidității de pe piață. În acest proces un rol important l-au avut așteptările instituțiilor de credit în contextul climatului inflationist intern și internațional, precum și al perspectivei prelungirii tensiunilor geopolitice.

Randamentele titlurilor de stat și au temperat însă creșterea, iar apoi au consemnat ajustări descendente, în linie cu evoluțiile înregistrate de randamentele similare la nivel global, pe fondul revizuirii așteptărilor privind creșterea economică, în condițiile normalizării mai rapide a conduitei politicii monetare de către Fed și BCE, dar și ale prelungirii războiului din Ucraina și ale extinderii sancțiunilor asociate. Rata medie a dobânzii la depozitele noi la termen a consemnat o nouă majorare substanțială în luna iunie, inclusiv pe segmentul populației.

În această conjunctură, reflectând și o creștere a atractivității relative a plasamentelor în moneda națională, leul a manifestat o ușoară tendință de apreciere în raport cu euro în luna iulie, alimentată și de evoluții interne de natură sezoniera.

Dinamica anuală a creditului acordat sectorului privat a continuat să crească în iunie, ajungând la 17,5% (16,5% în mai), dar în condițiile unei ușoare moderări a creditării în lei, contrabalansată ca impact de accelerarea

considerabila a cresterii creditului în valuta acordat societatilor nefinanciare. Ponderea componentei în lei în creditul acordat sectorului privat s-a redus usor, la 72% (de la 72,7% în luna mai).